

EEN HELDENSTRIJD

of

DE KAPITEIN DER BOSCHGEUZEN

EERSTE DEEL

TWEEDE HOOFDSTUK

Titelmans

Toen Blommaert met gade en kind de Baerpoorte naderde, verliet juist een ruiter de stad.

Hij leek wel een spookgestalte in de schemering... Men zag een lange gedaante, welke vastgegroeid scheen met het paard. Geen muts dekte 't groote hoofd en wild hing 't haar over de schouders. Met de rechterhand hield de man den toom van zijn rijdier, in de linker klemde hij een dikken knuppel. De ruiter had zeker een grapje gemaakt met een der poortwachters, want zijn schorre, zelfs angstwekkende lach verbrak de stilte, welke om de stad heerschte.

De man liet zijn paard stil staan en boog zich voorover om het naderend drietal beter te kunnen zien.

— Zoo laat nog op wandel? vroeg hij spottend.

— Wat begeert ge van mij, heer? riep Blommaert driftig.

— 't Past u niet mij te ondervragen, klonk het trotsche wederwoord. Wat ik begeer? Als ik nu uw vrouw eens begeerde tot boelinne, zoudt gij u dan daar tegen durven verzetten!

Het bloed vloog Blommaert naar de wangen en wild rukte de burger zich van zijn echtgenoot los.

— Eerbied voor mijn gade... en voor mijn kind! zei hij met heesche stem... Ik behoor niet tot de braven... tot de lammeren!

De ruiter lachte spottend en hernam:

— Ge weet, dat er in Vlaanderen sterke boomen wassen, wier takken zware lichamen kunnen dragen...

— Ja, maar van wier hout men ook dikke knuppels snijden kan om die bij gebrek aan zwaarden als wapens te gebruiken, riep Blommaert.

— Hoe is uw naam, fiere burger?

— Ik zeg mijn naam niet aan den eersten den besten rabauw.

— Gij kent mij toch wel?

— Ik wensch u niet te kennen...

— O, er zijn er zooveel in Vlaanderen, die geen kennis-making met mij wenschen en toch bij mij terecht komen!

— Kom, Agnes, wij gaan, sprak Blommaert tot zijn vrouw, die kerel is ons te verachtelijk.

Een helsche lach klonk den wandelaars achterna en duidelijk hoorden ze den ruiter zeggen:

— Vooruit, Bles... ik moet nog eenige braven bezoeken, die ook liever mijn achterhoofd zien dan mijn gelaat.

— Wie is die man? vroeg Agnes, nog bevend.

— Een schurk, ik had niets moeten zeggen, antwoordde Jacob ontwijkend.

— Wilde die booze ruiter moeder kwaad doen? vroeg Pauwelken.

— Jacob... nu ken ik hem... het is...

— Welnu, ja, 't is Titelmans, de inkwisiteur! zei Blommaert driftig.

— O, Jacob... gij hebt hem harde waarheden gezegd.
— Maar dan toch waarheden, Agnes!
— En hij is zoo machtig...
— Zeker, machtig is hij. Maar Agnes, ik ben toch kalm gebleven... ik wilde hem in 't gelaat slaan... en ik deed het niet!

Wel zaten burgers en burgeressen op de stoepbanken, maar nergens weerklonk de gulle lach, zoo eigen aan den Vlaamschen mond, nergens schaterde 't vroolijke lied, al was de Vlaming ook toen zanglustig; mannen en vrouwen staarden somber vóór zich... doch niemand verried wat hij peinsde, want immers om de gedachten werd men in dezen beroerden tijd geoordeeld, gevonnist, gedood... En 't zilveren getingel van den beiaard, dat uit den pas voltooiden stadhuistoren over de veste zweefde, klonk vloekend tegen al die somberheid; beter pasten hier de doffe, holle tonen van 't brons der St. Walburga, wier klokken den dood van een parochiaan verkondigden.

Was dit het eertijds vroolijke Oudenaarde, waar Karel V in zijn jongelingsjaren zoo gaarne vertoefde, en de schoone Johanna Van der Gheenst verleidde?

Immers Margaretha van Parma, die nu als landvoogdes de Nederlanden bestuurde voor haar koninklijken broeder Filips, was geboren in een dier huisjes, welke ginds tegen de kerk leunden. Was dit de stede der tapijtwevers, wier kunst tot verre over de grenzen beroemd was en wel nagevolgd maar niet geëvenaard werd?

O, zij die 't land bestuurden konden niet begrijpen, dat juist door hun vrijheid van denken, de burgers onzer gemeenten zulke kunstenaars geworden waren.

Als een schim dwaalde koning Filips door de gangen van zijn paleis. En waar hij kwam, verstomde elk vroolijk woord, verdoofde iedere lach. Grimmig was zijn gelaat en grinnig moesten zijn dienaren zijn.

Uren achtereen redetwistte hij met geestelijken over duistere punten van den godsdienst en aan zijn biechtvader legde hij al zijn geheimen bloot. Maar 's avonds zwierf de veinzaard in de somberste wijken zijner hoofdstad, belust op vermaak in hollen van zedeloosheid en ontucht.

Filips haatte het lachend, vroolijk Vlaanderen. Hem

moesten onze vadersen gelijken, grimmig en norsch, het leven torschend als een zwaren last, gebonden aan denken en voelen, wantrouwend jegens iedereen.

En 's konings booze geest drukte Vlaanderen reeds ter neder. Geen vroolijke feeststoeten, maar weerzinwekkende boetprocessies trokken door onze straten; en niet de rederijkers, doch de beulen vertoonden hun spel op de marktpleinen; in plaats van schetterende bazuinen en schallende horens, vernam men de holle tonen der dootsklokken of den eentonigen roffel van Spaansche trommels. Slechts havelooze monniken en twistende soldaten vulden de taveernen, die eens weergalmden van den schaterlach en 't genoegelijk gezang onzer burgers.

En Vlaanderen vond men thans zoo naar;
Het volk zoo stil, de lucht zoo zwaar...
Het was dat zonnig land niet meer
Met de vreugd en den trots en de praal van weleer.
Een sluier scheen het t' overdekken,
En zwarte schaduwen te strekken... (1)

Neen 't was niet alleen de sluier van den avond die Oudenaarde dekte, 't was ook de sluier van den tijd.

Blommaert werd wel gegroet, maar slechts door een handbeweging of een hoofdknik. Was het niet beter spaarzaam te zijn met woorden, want de vriend van heden kon morgen een gevangene wezen... en één woord met hem gewisseld was dan voldoende, om zijn lot te deelen.

De wandelaars bleven voor een fraai huis op de Markt staan. Blommaert liet den fraai bewerkten klopper vallen. Maar slechts na den derden slag hoorde hij eenig teeken van leven.

— Zijt gij het, oom? klonk een heldere stem daarbinnen.
— Ja Lysbeth.

De deur werd geopend door een bevallig meisje van ongeveer achttien jaren. Donker waren heur oogen en toch glansden ze zacht onder de weelderige lokken, die over schou-

(1) De Geyter.

ders en rug golden ternauwernood wat getoomd door een zilveren haarspeld. Het nauwe keurslijf deed de gestalte voordeelig uitkomen en niemand zou in deze bekoorlijke maagd een boerendochter vermoed hebben.

Toch was ze het kind van een landbouwer, een broeder van Agnes, die te Maria-Hoorebeke een groote hoeve bewoonde, maar zijn Lysbeth aan de hoede van zijn zwager toevertrouwd had, omdat schoonheid op het platte land in deze beroerlijke tijden zoo menige maagd ten verderve sleepte.

— En had onze nicht geen behoefte aan de koelte van den avond? vroeg Blommaert, zich geweld aandoende om vroolijk te schijnen.

— O, oom, ik ben altijd in den hof geweest... Ach, ik lie: er mijn haakwerk liggen... ik ga het spoedig halen, en weg tippelde ze, de lange gang door, de achterdeur uit.

Met hoogroode wangen keerde ze terug, gejaagd, zenuwachtig. Noch oom, noch moeie lette op haar, en Agnes dekte zwijgend den avonddisch in de sober, maar deugdelijk be-meubelde huiskamer.

Plotseling werd er geklopt.

— Dat is niet aan de voordeur, maar achter? riep Blommaert verwonderd.

— Wat mag dat zijn? kreet Agnes verschrikt.

De burger snelde de kamer uit.

— Goed volk! klonk het uit den hof. Duid het mij niet euvel, vriend Jacob, dat ik als een dief in uw woning dring...

— Kasper Wybo, zijt gij het!

— In levenden lijve... Ik kwam voorbij uw hof en zag het poortje half open staan en ik dacht, laat ik dan maar langs dezen weg binnensluipen, want als vrienden elkander bezoeken, denken de heeren van 't stadhuis reeds aan een samenzwering.

— Stond 't hofpoortje open? Hoe is dat mogelijk! Lysbeth, zijt gij langs daar buiten geweest?

De schoone nicht scheen zeer verschrikt, maar Blommaert schreef dit aan haar nalatigheid toe en zei daarom op luchtigen toon:

— Word maar niet bang... ge moogt wel eens buiten kijken, doch sluit de deuren en poorten.

— Hoe kon ik dat vergeten! zei het meisje... Maar het slot wringt... ge zult het eens moeten oliën, oom...

— Vriend Wybo, kies een stoel, 't is een rare ontvangst, hernam de heer des huizes, tot den kloeken burger, die alleen reeds om zijn open gelaat en zijn levenslustigen blik Filips II verdacht had moeten toeschijnen.

— Ik heb die ontvangst mij zelf te wijten, Jacob. Doch, 't is beter, dat niemand mij ziet binnengaan...

— Ge spreekt raadselachtig. Verbiedt de H. Inkwisitie ook al met een vriend te spreken...

— Ge weet, haar verspieters zijn legio... wij behooren niet tot de armsten, Jacob... en de koning van Spanje erft gaarne...

— Wybo, ge zijt reeds des doods schuldig! Maar, 't is geen tijd om te schertsen... Gij wilt mij spreken...

— Ja; ik zie echter den disch voorbereid...

— O, de honger kwelt mij tegenwoordig maar heel weinig: Wilt ge mij volgen? Tot straks, Agnes!

En Blommaert leidde zijn gast in een klein opkamertje.

DERDE HOOFDSTUK

Edele en Lage Zielen

— Hier hebben de muren geen ooren, zei Blommaert toen beide mannen neerzaten.

— Jacob, weet gij wie er in de stad geweest is? vroeg Wybo.

— Ja... ik heb hem gesproken.

— Gesproken! Titelmans? Ge zijt toch voorzichtig geweest.

— O, Kasper tot lafheid toe... Maar zeg mij, hebt ge nieuws over Backereel?

— Men zegt, dat hij morgen de torture zal ondergaan.

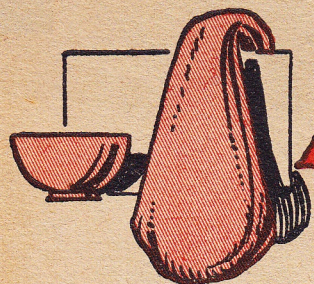
— En dan veroordeeld tot 't vuur... of de galge, hernam Blommaert somber. Geroosterd of gesmacht ter meerdere eere Gods!

— Mogelijk is het een loos gerucht.

— Vlei u niet met ijdele hoop, Kasper! Backereel is rijk...

EEN

HELDEN

STRIJD

*of de kapitein
der boschgeuzen*

door A. HANS

EEN

HELDENSTRIJD

OF

De Kapitein der Boschgeuzen

door

A. HANS

EVANGELISATIE DRUKKERIJ

Groendreef, 67, Brussel

—
1926